

„Luikede järv“

Saksa ohvitserid istusid kastinos ja jõid oma lahjat õlut. Meeleolu oli ülevalt rusuv, sõja kaotamine tundus kindlana nagu aamen. Seepärast räägiti kõigest muust, ainult mitte sõjast ja lahingutegevusest.

Kuidagi puhkes vaidlus, kellele kuulub ballett „Luikede järv“. Üks ohvitser ütles autoriteetselt:

„Luikede järv“ kuulub itaalia heliloojale Cervantesele.“

Ooberst von Streichholz naeratas põlglikult sihukese lolluse peale ja tegi vajalikud parandused.

„Esiteks — Cervantesel pole midagi ühist muusikaga. Tema oli, nagu ma tean, kuulus kunstnik, nii ütelda maalier, ja tegi valmis kogu maailmale tuntud pildi „Michelangelo“. Teiseks — „Luikede järv“ asub Šveitsi mägedes, kas just selle nime all või mitte, seda ma praegu ei mäleta.“

Üks hauptmann mängis imehästi puudelitel ja ootas kogu aeg üleolevalt, milal päritakse tema arvamist. Selle ase-

mel segas end kõnelusse veel üks ohvitser.

„Mu härrad, kas see ballett ei ole ühe vene helilooja oma? Mulle tuleb uduselt nagu nimigi meelde. Kuidas see nüüd oligi? Tšaikin... Tširkin... või Tšitšikov?“

Otsustati kutsuda propagandakompanii ülem, major, kes eraelus oli filosoofia doktor ja üldse haritud meesterahvas. Oma käega oli Nõukogude Liidu okupeeritud maa-aladel põletanud paarkümend koolimaja.

„Lubage kahelda, härrased, sihukese balleti olemasolus,“ ütles major. „Juba see pealkiri — „Luikede järv“ — ei ole loogiline. „Kalade järv“ oleks näiteks palju õigem. Ja vene helilooja oma ei ole ta mingil juhul. Ma ei ole kuulnudki, et venelastel oleks ial olnud heliloojaid peale Puškini ja kui ma ei eksi, temagi oli vist kirjanik.“

„Kuulge, see asi hakkab juba närvidele,“ arvas keegi leitnant suure vistrikuuga laubal. „Kui herr major ei tea, siis järelikult ei ole ka olemas. Klaar.“

„Ei, nii lihtsalt see siiski ei lähe,“ väitis üks ooberst. „Küsigem hauptmann Klingelt, tema on ka suur asjatundja vene muusika alal. Igatahes tal peaks veel alles olema varastatud vene grammofoon.“

Hauptmann Klinge astus just parajassti kastinosse.

„Millest jutt, härrased?“ küsis ta pärast kratsfussi.

„Ütelge melle, kallis sõber, teie hävitasite Venemaal ühe muuseumi, kus kunagi oli elanud mingi vene helilooja. Kas te mäletate tema nime?“

„Oodake... hm... Tšaikovski või kuidagi niimoodi.“

„Eks ma ütelnud, et Tšaikin!... Kuulge, kas temal oli „Luikede järv“?“

„Mingisugust järve seal ei olnud. Võibolla aga, et lumega oli täis tuisanud. Noote aga oli hirmsal kombel — nendega ainult kütsimegi ahjusid. Siis oli veel üks klaveriloks, aga kui sellele asetasin grammofooni, no küll oli alles kannis ak... akustika. Ma tean ürtteist muusikast.“

Härrad ohvitserid jõudsid nüüd üksmeelsele arvamusele, et säärast balletti nagu „Luikede järv“ ei ole siiski ialgi olnud.

Mindi üle järgmisele temale, mis seekord oli maailmakirjandusest.

TOOMAS HAAK.